

Yttrande

Vänsterpartiet, Socialdemokraterna, Miljöpartiet

2023-09-05

2.1.12

Yttrande angående yrkande angående att utreda om socialsekreterares namn kan anonymiseras vid särskilda fall av beslut

Hot eller våld gentemot socialsekreterare eller andra yrkesgrupper i socialnämnderna ska förebyggas, motverkas och om det inträffar omhändertas som en del av kommunens ansvar för arbetsmiljö, personalens säkerhet och för att värna vår demokrati. I vår budget lyfter vi att arbetsmiljön för socialsekreterare ska förbättras och den personliga tryggheten säkerställas genom utökade säkerhetsåtgärder på arbetsplatserna.

De senaste årens desinformationskampanjer har särskilt belyst socialsekreterares utsatthet och väckt frågan om anonymisering av beslut kan vara en åtgärd. Justitieombudsmannen har dock beslutat att en kommun inte får anonymisera vem som har fattat ett myndighetsbeslut. Offentliganställdas anonymitet är nu föremål för en statlig utredning, vars direktiv är att analysera behovet av en minskad exponering av offentliganställdas namn och ta ställning till om behovet motiverar författningsändringar som minskar kraven på användning av namn i beslut och andra handlingar som dokumenterar åtgärder. Göteborgs stad agerar redan idag för att skydda sin personal som är i risk. För att kunna göra mer behöver staden, liksom alla landets kommuner, invänta den statliga utredningens analys, förslag, och eventuella efterföljande politiska beslut.

Yttrande

2023-08-31

Ärende nr: 2.1.12

Yttrande angående – att utreda om socialsekreterares namn kan anonymiseras vid särskilda fall av beslut

Yttrandet

Sverigedemokraterna delar beskrivningen av att hot och våld mot anställda är ett allvarligt problem och anser att det är positivt att yrkandet belyser önskvärda insatser för att minska risken för att personal utsätts för hot och våld.

På senare tid har flera rapporter signalerat om en allt grövre hotbild mot våra socialsekreterare i Göteborg, det är fullständigt oacceptabelt. Risken är uppenbar att vi förlorar personal med god kompetens på grund av de grova hot de utsätts eller riskerar att utsättas för. Hot mot tjänstemän måste straffas hårt och resolut.

I Sverige bär polispersonalen hjälmar med siffror vid stora arrangemang. Liknande förfaranden hade förenklats för socialsekreterare. Vore detta möjligt? Det är vi beredda att utreda.

Vad säger lagstiftningen idag?

I enlighet med 31 § förvaltningslagen (2017:900) ska det för varje skriftligt beslut finnas en handling som bland annat visar vem eller vilka som har fattat beslutet. I enlighet med 11 kap. 8 § socialtjänstlagen (2001:453) ska 31 § förvaltningslagen tillämpas av socialnämnden vid myndighetsutövning mot enskild. Myndigheten är vidare, enligt 33 § förvaltningslagen, skyldig att så snart som möjligt underrätta den som är part om det fullständiga innehållet i beslutet.

Justitieombudsmannen (JO) riktade i sitt beslut 2018-03-09 kritik mot arbetsmarknads- och socialförvaltningen i Karlstads kommun då nämnden inte angett vem som fattat beslut i ärenden avseende ekonomiskt bistånd. Nämnden hade, för att skydda personalen, vid ett flertal tillfällen angett ordföranden i nämnden som beslutsfattare, trots att ordföranden inte fattat de aktuella besluten. JO var kritisk till nämndens hantering av beslutsfattarens identitet och framförde att det är ett grundläggande krav när myndigheter fattar beslut att den ansvarige beslutsfattaren inte är anonym. - En part i ett ärende har alltså ett berättigat intresse att få veta vem som har beslutat i hans eller hennes ärende.

Sverigedemokraterna tolkar heller inte 31 § och 33 § förvaltningslagen och beslutet av JO som att den enskilde ska behöva vända sig till myndigheten efter varje mottaget beslut för att begära ut uppgiften om vem som har fattat beslutet.

Som en del i handläggningen av ett ärende gör handläggaren exempelvis bedömningar av åtgärder, skickar ut kompletteringsbrev till brukaren, gör journalanteckningar och så vidare. I varje ärende ska det dokumenteras vem som

gör vad och vem som beslutar om vilken åtgärd. Dels på grund av den enskildes rättssäkerhet, dels för att myndigheten ska kunna spåra vem som genomfört vilken åtgärd.

I samband med att en tjänsteperson dokumenterar en uppgift ska det enligt 27 § förvaltningslagen framgå av dokumentationen när den har gjorts och av vem. Även när en person tar fram beslutsunderlag och förslag till beslut, ska det enligt 31 § 5 p. förvaltningslagen framgå vem eller vilka som har medverkat vid den slutliga handläggningen utan att delta i avgörandet.

Enligt 10 § förvaltningslagen har den som är part i ärendet rätt att ta del av allt material som har tillförts ärendet. Det inkluderar inte bara beslut utan samtliga handlingsåtgärder i ärendet. Detta för att den enskilde ska kunna förvissa sig om att en person som är jävig inte deltar i handläggningen, i enlighet med 17 § förvaltningslagen.

Att beslutsfattarens befattning behöver framgå kan också relateras till 10 § förvaltningslagen då den som är part i ärende måste ha möjlighet att försäkra sig om att beslutet är fattat av behörig person. Även en tillsynsmyndighet måste i efterhand kunna kontrollera att beslutet fattats av behörig befattningshavare vilket tillsynsmyndigheten inte kan göra om enbart exempelvis ett tjänstenummer angavs.

Information om vem som har fattat ett visst beslut ska vid begäran även lämnas ut i enlighet med 2 kap. tryckfrihetsförordningen.

Den enskilde har alltså alltid rätt att ta del av vem som har fattat ett visst beslut. Uppgiften ska vidare lämnas ut genast i enlighet med 2 kap. 15 § tryckfrihetsförordningen. Att skriva ut exempelvis ett tjänstenummer skulle inte fylla någon funktion då den enskilde och allmänheten kan begära ut uppgiften och ska få ta del av den genast.

Yrkande

Demokraterna, Moderaterna,
Liberalerna, Kristdemokraterna

Datum: 2022-08-16

Nytt ärende

Yrkande angående – att utreda om socialsekreterares namn kan anonymiseras vid särskilda fall av beslut

Förslag till beslut

I kommunstyrelsen och kommunfullmäktige:

1. Kommunstyrelsen får i samverkan med de fyra socialnämnderna i uppdrag att utreda hur socialsekreterare kan skyddas och anonymiseras vid särskilda fall av beslut

Yrkandet

Svensk socialtjänst är utsatt för en internationell desinformationskampanj där det bland annat påstås att socialtjänsten kidnappar barn. Ansvariga socialsekreterare har utsatts för hot och hat till följd av kampanjen och flera kommuner har tvingats höja säkerheten.

Hot sker bland annat genom upplysning till ansvarig socialsekreterare om att man vet var socialsekreterarens barn går i skola. Grundlösa orosanmälningar för socialsekreterarens egna barn förekommer som ren hämnd vilket ökar risken för att ansvariga socialsekreterare exempelvis inte vågar gå vidare med en utredning efter en orosanmälan. Det förekommer att ansvariga socialsekreterare inte vågat lämna sin arbetsplats av rädsla för överfall.

Hot och otillbörlig påverkan sker inom flera områden inom socialtjänsten. Göteborgs Stad som arbetsgivare kan aldrig tillåta att personal blir utsatta för otillbörlig påverkan. Att personal inte vågar utföra sin myndighetsutövning på grund av rädsla för sin och familjens säkerhet är ett hot mot rättssäkerheten, men också ett svek mot alla de barn och unga som drabbas när staden gör avkall från sitt uppdrag.

Det fackliga yrkesförbundet för socionomer, Akademikerförbundet SSR i Göteborgs stad, har uttalat sig i media att det är intressant att utreda om det är möjligt att genomföra anonymiserade beslut i särskilda fall. För att beslutet ska vara rättssäkert för den beslutet gäller, måste ansvarig signera beslutet, vilket mycket väl också då skulle kunna vara tillexempel förvaltningsdirektören.

Vi föreslår därför att kommunstyrelsen i samverkan med de fyra socialförvaltningarna, får i uppdrag att utreda hur socialsekreterare kan skyddas och anonymiseras vid särskilda fall av beslut.